

การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินรวมทั้งสิ้น ๘,๒๙๙ หน่วยงาน และกองทุนฯ เป็นหน่วยงานใหม่ที่เข้าร่วมการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นครั้งแรก

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประกาศผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยกองทุนฯ ได้คะแนนรวม ๖๓.๐๘ คะแนน ระดับ D (ช่วงคะแนน ๕๕ - ๖๔.๙๙) ไม่ผ่านการประเมิน ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดเกณฑ์ระดับผ่านต้องมีคะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไปและสำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อเสนอแนะ/หมายเหตุ ดังนี้

ข้อมูล IIT อยู่ในระดับดี (Good) บ่งชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานมีแนวโน้มการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการความโปร่งใสและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยบุคลากรส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นและแสดงความไว้วางใจที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารที่มุ่งสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่ได้คะแนนในระดับดี คือ ๑) ควรปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ๒) การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๓) เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงาน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ๔) จัดให้มีช่องทางเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในสามารถแจ้งเบาะแสอันควรสงสัย โดยมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน ข้อมูลของผู้ร้องเรียนจะต้องถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

ข้อมูล EIT มีคะแนนอยู่ในระดับแย่ (Poor) ชี้ให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมีแนวโน้มไม่เชื่อมั่นในคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานว่ายึดหลักตามมาตรฐาน โดยอาจพบปัญหาการให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้รับบริการ รวมถึงการให้บริการที่ยังไม่เป็นธรรมหรือเท่าเทียมกันแก่ผู้รับบริการทุกกลุ่ม ส่วนของประสิทธิภาพการสื่อสาร หน่วยงานยังขาดการวางแผนด้านการสื่อสารต่อสาธารณชนที่ดี โดยอาจไม่เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นปัจจุบันมากนัก ผู้รับบริการมองว่าการเข้าถึงข้อมูลยังไม่สะดวก รวมถึงการจัดการข้อร้องเรียนต่างๆ ที่อาจมีปัญหา สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่ได้คะแนนในระดับแย่ โดยควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน คือ ๑) การพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ผู้ติดต่อด้วยความโปร่งใส เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด ๒) ควรมีการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบอย่างชัดเจน ๓) พัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การบริการให้เกิดความโปร่งใส

ข้อมูล OIT อยู่ในระดับแย่ (Poor) โดยแม้จะมีการวางระบบเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบันอยู่บ้าง แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าข้อมูลบางชุดยังไม่ได้รับการเผยแพร่ โดยเฉพาะชุดข้อมูลด้านการบริหารงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันการทุจริต และข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่หน่วยงานควรดำเนินการโดยเร่งด่วน

ได้แก่ ๑) หน่วยงานควรพัฒนาเว็บไซต์ของตนเองให้สอดคล้อง เป็นไปตามโครงสร้างของข้อมูลตาม OIT ให้ครบถ้วนข้อการประเมินทั้งหมด ๒) ผู้ดูแลระบบหรือผู้ประสานของหน่วยงาน (Admin) และทีมงานควรศึกษาคู่มือการจัดทำข้อมูลเพื่อเปิดเผยต่อสาธารณะที่สอดคล้องกับ OIT โดยละเอียด ๓) ก่อนที่จะมีการอนุมัติในระบบ ITAS ผู้บริหารและผู้ดูแลระบบหรือผู้ประสานของหน่วยงาน (Admin) ควรมีการตรวจสอบคำตอบในทุกประเด็นคำถามให้ละเอียด เพื่อป้องกันการจัดส่งข้อมูลที่ผิดพลาดไม่ตรงกับคำถาม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลประเมิน

สรุปผลการวิเคราะห์

ผลการประเมินการดำเนินงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผ่านมา แม้จะไม่ได้ไปถึงขั้นถึงการทุจริตหรือการกระทำผิดของหน่วยงาน แต่สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลให้สูงขึ้นได้ โดยจำแนกได้ ดังนี้

๑) ข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) หมายถึง ข้อมูลบุคลากรในหน่วยงานตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้างที่ทำงานให้หน่วยงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต

แม้กองทุนฯ ได้ดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริตอยู่แล้ว แต่เพื่อเพิ่มการรับรู้ให้บุคลากรกองทุนฯ ได้กำหนดมาตรการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในกองทุนฯ รับรู้รับทราบในเรื่องดังกล่าวที่กองทุนฯ ได้ดำเนินการ โดยจัดทำ e-learning ให้บุคลากรสามารถศึกษาเรียนรู้ข้อมูลต่างๆ ของกองทุนฯ ได้ตลอดเวลา รวมทั้ง เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ และจัดช่องทางเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในสามารถแจ้งเบาะแสอันควรสงสัย โดยมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน ข้อมูลของผู้ร้องเรียนจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

๒) ข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร การปรับปรุงระบบการทำงาน กองทุนฯ ได้จัดให้มีมาตรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก โดยจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และจัดทำคู่มือการให้บริการ เพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ของกองทุนฯ ปฏิบัติงานและให้บริการด้วยความโปร่งใส เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดในมาตรฐานอย่างเดียวกัน นอกจากนี้ กองทุนฯ ได้เผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบอย่างชัดเจนและเป็นปัจจุบัน จัดให้มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็น รับฟังคำติชมหรือความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน/การให้บริการ และเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงานได้ดีขึ้น

๓) ข้อมูล OIT มาจากการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะใน website ของกองทุนฯ ซึ่งเป็นการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานให้ประชาชนเข้าถึงได้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและการป้องกันการทุจริต

แม้กองทุนฯ มีการนำข้อมูลเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ แต่ยังมีข้อมูลบางส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ กองทุนฯ จึงได้กำหนดมาตรการขับเคลื่อนการเผยแพร่ข้อมูลบน website โดยให้มีฝ่ายงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนในแต่ละข้อมูล และกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการอย่างชัดเจนภายใต้กรอบเวลาที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด รวมทั้ง มีการกำกับติดตามและให้รายงานผลการดำเนินการ